

PROCHÁZKY (S) MĚSTEM

...aneb dovolte architektuře vašeho města, aby se vám stala průvodcem.

L
A
M

v roce 2018

23.
března
pátek

Společně se vydáme po stopách významných litomyšlských stavitelů 1. poloviny 20. století. Představíme si klíčovou osobnost meziválečné doby Františka Vlacha, jehož dílem je například funkcionalistická Freyova vila (1932) či vila Jana a Jaroslava Vandasových (1941). Přiblížíme si osudy stavby evangelického kostela (1905, 1923) nebo secesní vily Otokara Karlíka, zv. Týnča (1906), které spojujeme s dalším místním stavitelem – Antonínem Bebou.

23. března v 16.00
u památníku Zdenka Kopala
(Komenského nám. 1044)

20.
dubna
pátek

Geopolitický význam města, po roce 1850 centra správy i soudnictví celého okresu, zákonitě ovlivňoval míru a rozsah výstavby tzv. úředních budov – pošta (1858), okresní soud v Ropkově ulici (1865-7) či okresní úřad (1928). Z tohoto období si také neopomeneme představit dvě velkoryse pojaté peněžní instituce sídlící přímo na náměstí – občanskou záložnu od Antonína Ausobského (1929) a spořitelnu od Josefa Maříka (1926).

20. dubna v 16.00
před Domovem mládeže SZAT
(T. G. Masaryka 650)

25.
května
pátek

Jednou z nejvýznamnějších realizací zahradní architektury v novodobé historii Litomyšle jsou nepochybně klášterní zahrady (2000). Jejich spoluautor, dnes již i městský zahradní architekt, Zdeněk Sendler nás seznámí nejen s průběhem jejich výstavby. Na konkrétních příkladech si přiblížíme význam zeleně v kontextu celého zámeckého návrší a neopomeneme ani dvojici zenových zahrádek v Mariánské ulici (Josef Pleskot 2011 a 2017).

25. května v 16.00
před Informačním centrem
u zámku (Jiráskova 133)

22.
června
pátek

Také průmyslové stavby tvoří důležitou součást našich stavebních dějin. Důkazem toho je železniční areál (1882), realizovaný choceňským stavitelem Antonínem Houdkem nebo některé budovy v okolí (továrna na obuv Lederer & Adler, Orion arena aj.). Zaměříme se při jejich prohlídce nejen na historii, u mnohých si představíme možnosti konverzí, které při citlivém architektonickém přístupu dokáží atmosféru industriálních objektů zajímavě rozvinout.

22. června v 16.00
před budovou vlakového
nádraží

Bydlení v Litomyšli III

sraz: v 16.00 před budovou ČSOB
(Havlíčková 1118)

21.

září
pátek

Od sedmdesátých let minulého století se ve čtvrti Zahájí rozvíjí výstavba rodinných domů a řadovek takřka bez přerušení. Zářijová procházka upozorní na ty nejzdařilejší z nich – jak z období normalizace (zejména ulice Jabloňová), tak z úplné současnosti (práce Aleše Buriana a Gustava Křivinky, Josefa Pleskota, Emila Slívy nebo Lukáše Zimandla).

19.

října
pátek

Litomyšl pietní II

sraz: v 16.00 před kostelem sv. Anny na
hřbitově (Prokešova ul.)

Na závěr letošního cyklu se spolu s Oldřichem Pakostou, autorem publikace *Litomyšlský hřbitov u kostela svaté Anny*, podruhé vrátíme k tématu jeho knihy. Vývoj funerální architektury a plastiky 19. a 20. století si nastíníme u konkrétních příkladů prací Emila Kubíčka, Aloise Meteláka či Stanislava Suchardy. Kromě této starší vrstvy se dotkneme i současného výtvarného názoru (např. náhrobek Josefa Matičky od Olbrama Zoubka).

Třetí ročník procházek Vás opět zavede za architektonicky zajímavými stavbami Vašeho města. Nečekejte však nudnou přednášku o architektuře, naopak se těšte na zajímavou a příjemnou procházku s povídáním, která Vám poodhalí mnohé o místech, jež běžně mijíte. Nabídneme Vám možnost hlubšího poznání významu a krásy staveb (v průřezu celých dějin), kterými se Litomyšl pyšní. Budeme rádi, když se i Vy zapojíte do povídání o navštěvovaných místech a svými vzpomínkami nás doplníte.

Dříve než se dostaneme k samotným domům, zaměříme se vždy na historický a urbanistický vývoj konkrétní lokality. Přesto je naším cílem udržet trasy vycházek kompaktní, aby vyhovovaly i návštěvníkům vyššího věku. Vždy se budeme snažit navštívit vybrané interiéry, jež obvykle nejsou veřejnosti přístupné, či vyhlídky poskytující netradiční pohledy na město.

O převážné většině navštěvovaných objektů se dočtete v „Litomyšlském architektonickém manuálu“ (LAM), jenž je koncipován jako webová databáze litomyšlských staveb 20. a 21. století a jejich tvůrců. LAM zároveň slouží jako mobilní průvodce do Vašich chytrých telefonů a tabletů a nabízí Vám na výběr pět procházkových okruhů.

Navštivte lam.litomysl.cz a zajděte si na vlastní „Procházku (s) městem“, kdykoliv budete chtít.

Projekt zajišťuje Městská galerie Litomyšl a finančně jej podpořilo Ministerstvo kultury ČR a město Litomyšl.

MĚSTSKÁ
GALERIE
LITOMYŠL

Městská galerie Litomyšl
dům U Rytířů
Smetanovo nám. 110
Litomyšl 570 01

T: 461 614 765
E: galerie@litomysl.cz
FB: Městská galerie Litomyšl
www.galerie.litomysl.cz

Procházky jsou součástí projektu LAM – Litomyšlský architektonický manuál.

L
A
M

MĚSTSKÁ
GALERIE
LITOMYŠL

MINISTERSTVO
KULTURY

Litomyšl
moderní historické město

21. září v 16.00
před budovou ČSOB
(Havlíčková 1118)

19. října v 16.00
před kostelem sv. Anny na
hřbitově (Prokešova ul.)

ZDARMA
délka: 2 hodiny
bez objednávání

ZDARMA
délka: 2 hodiny
bez objednávání

Změna programu
vyhrazena!

22. června v 16.00
před budovou vlakového
nádraží